

OBSAH

PREDHOVOR	12
ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK	13
1. VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA PRACOVNÉHO PRÁVA	15
1.1 Pojem „pracovné právo“	15
1.2 Predmet pracovného práva	15
1.3 Funkcie pracovného práva	16
1.3.1 Ochranná funkcia	16
1.3.2 Regulačná funkcia	17
1.3.3 Kontrolná funkcia	17
1.3.4 Výchovná funkcia	17
1.4 Historický vývoj pracovného práva	17
1.5 Vzťah pracovného práva k iným právnym odvetviam	21
1.5.1 Pracovné právo a právo sociálneho zabezpečenia	21
1.5.2 Pracovné právo a občianske právo	21
1.5.3 Pracovné právo a štátne právo	21
1.5.4 Pracovné právo a trestné právo	21
1.5.5 Pracovné právo a medzinárodné právo	22
2. ZÁVISLÁ PRÁCA, NELEGÁLNA PRÁCA A NELEGÁLNE ZAMESTNÁVANIE	23
2.1 Pojem „závislá práca“	23
2.1.1 Pojem „závislá práca“ v Európskej únii	23
2.1.2 Legálna definícia pojmu „závislá práca“ v Slovenskej republike	24
2.2 Nelegálna práca a nelegálne zamestnávanie	26
2.2.1 Hmotnoprávne vymedzenie pojmov	26
2.2.2 Pozitívne vymedzenie pojmov	27
2.2.3 Negatívne vymedzenie pojmov	28

2.3	Kontrola dodržiavania zákazu nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania	29
2.4	Postihy za porušenie zákazu nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania	30
2.5	Zodpovednosť za nelegálne zamestnávanie štátneho príslušníka tretej krajiny	31
2.5.1	Výnimka zo zodpovednosti za nelegálne zamestnávanie	31
2.5.2	Prenesená, resp. spoločná zodpovednosť za nelegálne zamestnávanie	32
2.6	Zákaz prijať prácu alebo službu vykonávanú prostredníctvom nelegálne zamestnanej fyzickej osoby	32
3.	PRAMENE PRACOVNÉHO PRÁVA	35
3.1	Všeobecne k prameňom práva	35
3.2	Normatívne právne akty	36
3.2.1	Ústava SR	36
3.2.2	Zákony	39
3.2.3	Vykonávacie pracovnoprávne predpisy	40
3.3	Kolektívne zmluvy	41
3.4	Vnútropodnikové normatívne akty	42
3.5	Technické normy	43
3.6	Dobré mravy	43
3.7	Medzinárodné zmluvy	44
3.8	Právne záväzné akty Európskej únie	45
4.	PÔSOBNOSŤ PRACOVNÉHO PRÁVA	48
4.1	Pôsobnosť pracovného práva	48
4.1.1	Vecná pôsobnosť pracovného práva	48
4.1.2	Osobná pôsobnosť pracovného práva	49
4.1.3	Časová pôsobnosť pracovného práva	49
4.1.4	Územná pôsobnosť pracovného práva	50
4.1.4.1	Zákon o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom	51
4.1.4.2	Nariadenie Rím I	51

4.2	Pôsobnosť Zákonníka práce	52
4.2.1	Priama pôsobnosť Zákonníka práce	53
4.2.1.1	Priama úplná pôsobnosť	53
4.2.1.2	Priama obmedzená pôsobnosť	53
4.2.2	Subsidiárna pôsobnosť Zákonníka práce	54
4.2.3	Delegovaná pôsobnosť Zákonníka práce	55
4.2.3.1	Štátna služba	56
5.	ZÁKLADNÉ ZÁSADY PRACOVNÉHO PRÁVA	58
5.1	Zásada ochrany slabšieho účastníka (čl. 1, čl. 3, čl. 6, čl. 7 a čl. 8 ZP) ...	59
5.2	Sloboda a rovnosť	59
5.2.1	Zásada zmluvnej slobody (čl. 1 a čl. 2 ZP)	59
5.2.2	Zásada rovnosti (čl. 1 a čl. 2 ZP)	61
5.2.3	Zásada rovnakého zaobchádzania (čl. 1 a čl. 6 ZP)	61
5.3	<i>Pacta sunt servanda</i> , dobré mravy a zákaz zneužitia práva	62
5.3.1	Zásada <i>pacta sunt servanda</i> (čl. 5 ZP)	62
5.3.2	Dobré mravy a zákaz zneužitia práva (čl. 2 ZP)	63
5.4	Zásada súdnej ochrany (čl. 9 ZP)	63
5.5	Participácia zamestnancov (čl. 10 ZP)	64
5.6	Ochrana súkromia zamestnanca (čl. 11 ZP)	65
6.	ROVNAKÉ ZAOBCHÁDZANIE A ZÁKAZ DISKRIMINÁCIE	66
6.1	Základné právne predpisy – právny základ ochrany pred diskrimináciou	66
6.2	Zásada rovnakého zaobchádzania a zákaz diskriminácie	67
6.3	Formy diskriminácie podľa antidiskriminačného zákona	68
6.4	Zásada rovnakého zaobchádzania v pracovnoprávných vzťahoch a obdobných právnych vzťahoch	69
6.5	Právna ochrana vo veciach súvisiacich s porušením zásady rovnakého zaobchádzania	71
6.6	Špecifiká ochrany oznamovateľov protispoločenskej činnosti pred diskrimináciou	74

7. PRÁVNÁ OCHRANA ZAMESTNANCOV	77
7.1 Právna ochrana prostredníctvom zamestnávateľa	77
7.2 Právna ochrana prostredníctvom zástupcov zamestnancov	79
7.3 Právna ochrana prostredníctvom orgánov verejnej správy	80
7.3.1 Národný inšpektorát práce a inšpektoráty práce	81
7.3.2 Úrad na ochranu osobných údajov	83
7.3.3 Úrad na ochranu oznamovateľov protispoločenskej činnosti	85
7.3.3.1 Pojem „whistleblowing“	85
7.3.3.2 Právna úprava whistleblowingu	86
7.3.3.3 Protispoločenská činnosť v pracovnoprávných vzťahoch	87
7.3.3.4 Pozastavenie účinnosti právneho úkonu	88
7.3.3.5 Súhlas s pracovnoprávnym úkonom	89
7.3.4 Slovenské národné stredisko pre ľudské práva	91
7.3.5 Verejný ochranca práv	92
7.4 Právna ochrana prostredníctvom mediátora	94
7.5 Právna ochrana prostredníctvom súdu	95
7.5.1 Individuálne pracovnoprávne spory a ich charakteristika	96
8. PRACOVNOPRÁVNE SKUTOČNOSTI	98
8.1 Delenie pracovnoprávných skutočností	98
8.2 Právne úkony	99
8.2.1 Náležitosti subjektu	100
8.2.2 Náležitosti vôle	101
8.2.3 Náležitosti prejavu vôle	102
8.2.4 Náležitosti právneho úkonu ako celku	103
8.2.5 Neplatnosť právneho úkonu	103
8.3 Zmluvy v pracovnom práve	104
8.3.1 Mechanizmus uzatvárania zmlúv, <i>numerus clausus</i>	105
8.3.2 Odstúpenie od zmluvy	105
8.4 Plynutie času v pracovnom práve	106
8.4.1 Lehoty a doby	107

8.4.2	Premlčanie a preklúzia	108
8.4.3	Smrť	109
8.5	Doručovanie	110
9.	SUBJEKTY PRACOVNÉHO PRÁVA, SPÔSOBILOSŤ V PRACOVNOM PRÁVE, OCHRANA SÚKROMIA A OSOBNÝCH ÚDAJOV	112
9.1	Zamestnanec	113
9.1.1	Právna subjektivita zamestnanca	114
9.2	Zamestnávateľ	116
9.2.1	Právna subjektivita zamestnávateľa – právnickej osoby	117
9.2.2	Právna subjektivita zamestnávateľa – fyzickej osoby	117
9.2.3	Konanie zamestnávateľa	118
9.3	Zástupcovia zamestnancov	120
9.3.1	Odborová organizácia	122
9.3.2	Zamestnanecká rada a zamestnanecký dôverník	124
9.3.3	Podmienky činnosti zástupcov zamestnancov a ich ochrana	125
9.4	Právo na ochranu súkromia a osobných údajov zamestnanca	126
9.4.1	Možnosť monitorovania zamestnancov	127
9.4.2	Ochrana osobných údajov zamestnanca	130
10.	PRACOVNOPRÁVNE VZŤAHY (CHARAKTERISTIKA, DRUHY, OBSAH, PRECHOD PRÁV A POVINNOSTÍ)	133
10.1	Všeobecná charakteristika	133
10.2	Druhy pracovnoprávných vzťahov	135
10.2.1	Pracovnoprávne vzťahy podľa objektu	135
10.2.2	Pracovnoprávne vzťahy podľa subjektov	137
10.2.3	Predpoklady vzniku pracovnoprávných vzťahov	138
10.3	Prvky pracovnoprávneho vzťahu	139
10.3.1	Subjekty pracovnoprávneho vzťahu	139
10.3.2	Obsah pracovnoprávných vzťahov	140
10.3.3	Objekt pracovnoprávných vzťahov	140
10.4	Prechod práv a povinností z pracovnoprávných vzťahov	140

11. PREDZMLUVNÉ VZŤAHY	144
11.1 Obsah a význam predzmluvných vzťahov	144
11.2 Zverejňovanie ponúkanej mzdy	147
11.3 Ochrana osobných údajov	149
11.4 Sociálne siete a ich vplyv na výber zamestnancov	150
12. PRACOVNÝ POMER	152
12.1 Základné prvky pracovného pomeru	152
12.1.1 Objekt pracovného pomeru	153
12.1.2 Obsah pracovného pomeru	153
12.1.3 Subjekty pracovného pomeru	154
12.2 Druhy pracovného pomeru	154
12.2.1 Podľa trvania pracovného pomeru (na dobu určitú/neurčitú) .	155
12.2.2 Podľa rozsahu dohodnutého týždenného pracovného času ...	156
12.2.3 Podľa miesta výkonu práce	157
12.2.4 Podľa počtu pracovných pomerov	158
12.3 Založenie a vznik pracovného pomeru	159
12.4 Pracovná zmluva a jej náležitosti	160
12.4.1 Druh práce a jeho stručná charakteristika	162
12.4.2 Miesto výkonu práce	163
12.4.3 Deň nástupu do práce	163
12.4.4 Mzdové podmienky	163
12.5 Pracovná disciplína	164
13. ZMENA PRACOVNÉHO POMERU	167
13.1 Preradenie	167
13.2 Dočasné pridelenie, agentúrne zamestnávanie	169
13.3 Vyslanie	171
13.4 Vnútropodnikový presun	174
13.5 Pracovná cesta	174
13.6 Cestovné náhrady	176
13.6.1 Pôsobnosť zákona o cestovných náhradách	177

13.6.2 Náhrady pri tuzemskej pracovnej ceste	179
13.6.2.1 Stravné	180
13.6.2.2 Náhrada za používanie cestných motorových vozidiel ..	180
13.6.3 Náhrady pri zahraničnej pracovnej ceste	180
14. SPÔSOBY SKONČENIA PRACOVNÉHO POMERU	182
14.1 Dohoda o skončení pracovného pomeru	183
14.2 Skončenie pracovného pomeru výpoveďou	185
14.2.1 Hmotnoprávne predpoklady platnosti výpovede zo strany zamestnávateľa	187
14.2.2 Dôvody výpovede zo strany zamestnávateľa	188
14.2.3 Ponuková povinnosť zamestnávateľa	192
14.2.4 Zákaz výpovede a ochranná doba	193
14.3 Okamžité skončenie pracovného pomeru	195
14.3.1 Okamžité skončenie pracovného pomeru zo strany zamestnávateľa	196
14.3.2 Okamžité skončenie pracovného pomeru zo strany zamestnanca	197
14.4 Ďalšie spôsoby skončenia pracovného pomeru	198
14.4.1 Skončenie pracovného pomeru v skúšobnej dobe	198
14.4.2 Skončenie pracovného pomeru dohodnutého na určitú dobu .	199
14.4.3 Skončenie pracovného pomeru na základe zákona	199
14.5 Hromadné prepúšťanie	200
15. NÁROKY ZAMESTNANCOV A ZAMESTNÁVATEĽOV PRI SKONČENÍ PRACOVNÉHO POMERU	201
15.1 Nároky a povinnosti zamestnancov pri platnom skončení pracovného pomeru	201
15.1.1 Pracovný posudok a potvrdenie o zamestnaní	201
15.1.2 Odstupné	202
15.1.3 Odchodné	202
15.1.4 Povinnosti zamestnancov	203
15.2 Nároky z neplatného skončenia pracovného pomeru	203
15.2.1 Neplatné skončenie pracovného pomeru zamestnancom	204

15.2.2 Neplatné skončenie pracovného pomeru zo strany zamestnávateľa	205
16. ZABEZPEČENIE V PRACOVNOM PRÁVE	207
16.1 Dohoda o zrážkach zo mzdy	208
16.1.1 Poradie zrážok zo mzdy	210
16.2 Ručenie	213
16.3 Zriadenie záložného práva	215
17. PRACOVNOPRÁVNE VZŤAHY ZALOŽENÉ NA ZÁKLADE DOHÔD O PRÁČACH VYKONÁVANÝCH MIMO PRACOVNÉHO POMERU	217
17.1 Právna povaha dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru	217
17.1.1 Charakter výnimočnosti	217
17.1.2 Vzájomný vzťah právnych noriem upravujúcich pracovný pomer a dohody	218
17.1.3 Prvky pracovnoprávnych vzťahov založených dohodami o prácach vykonávaných mimo pracovný pomer	219
17.1.4 Minimálna predvídateľnosť práce	221
17.1.5 Pracovný čas a jeho evidencia	222
17.1.6 Povinnosti zamestnávateľa a zamestnanca	223
17.1.7 Odmeňovanie zamestnancov	224
17.1.8 Prekážky v práci	225
17.1.9 Zodpovednosť za škodu	226
17.2 Dohoda o vykonaní práce	226
17.2.1 Náležitosti dohody o vykonaní práce.....	227
17.2.2 Vymedzenie pracovnej úlohy	227
17.2.3 Odmena za vykonanú prácu	227
17.2.4 Doba trvania a rozsah práce	228
17.2.5 Skončenie dohody o vykonaní práce	229
17.3 Dohoda o brigádnickej práci študenta	230
17.3.1 Náležitosti dohody o brigádnickej práci študenta	230
17.3.2 Vymedzenie dohodnutej práce	231

17.3.3	Odmena za vykonanú prácu	231
17.3.4	Doba trvania a rozsah pracovného času	231
17.3.5	Skončenie dohody o brigádnickej práci študenta	232
17.4	Dohoda o pracovnej činnosti	233
17.4.1	Náležitosti dohody o pracovnej činnosti	233
17.4.2	Odmena za vykonanú prácu	234
17.4.3	Doba trvania a rozsah pracovného času	234
17.4.4	Skončenie dohody o pracovnej činnosti	235